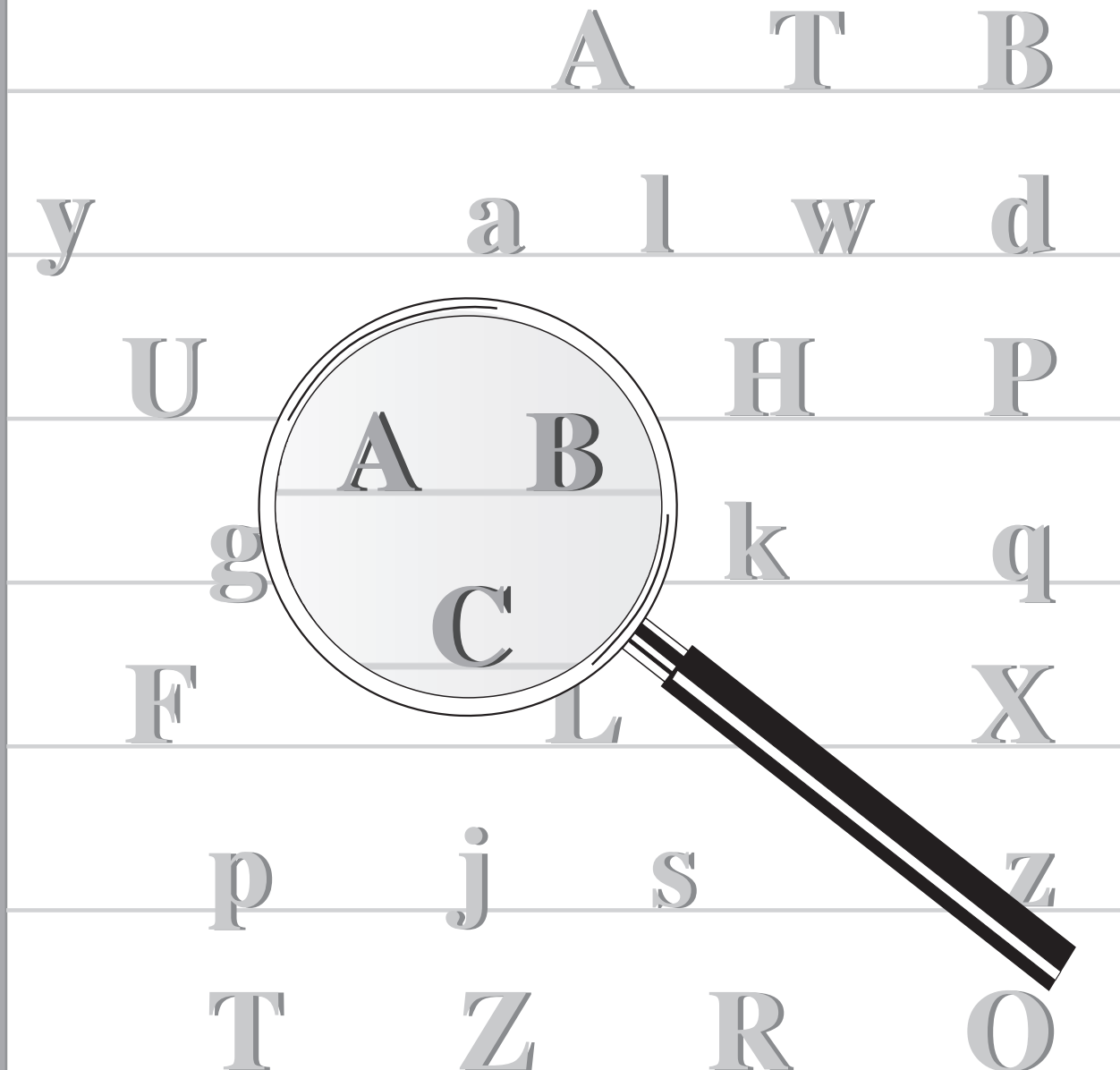

ערכת המיצ"ב הפנימי באנגלית לכיתה ח'

חוברת הנחיות
להערכה פנים בית-ספרית

מעודכן לתאריך 30/05/2010

תוכן העניינים

הקדמה

- 5 ..... על הערכה פנים בית־ספרית
- 6 ..... מקורות
- 7 ..... ערכת המיצ"ב הפנימי

פרק א'

- 9 ..... תיאור המבחן
- 9 ..... א.1 מפרט המבחן
- 13 ..... א.2 מיפוי המבחן

פרק ב'

- 17 ..... הנחיות להעברת המבחן
- 17 ..... ב.1 היערכות לקראת העברת המבחן
- 19 ..... ב.2 התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים
- 21 ..... ב.3 הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה
- 24 ..... ב.4 התאמות לצורכי בית־הספר בתוכן המבחן ובאופן העברתו

פרק ג'

- 25 ..... הנחיות לבדיקת המבחן
- 25 ..... ג.1 המחווה וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחנים
- 32 ..... ג.2 טקסטים במשימות הבנת הנשמע (תמליל קלטת השמע)
- 34 ..... ג.3 הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים
- 38 ..... ג.4 התאמת חישוב הציונים לצורכי בית־הספר
- 39 ..... ג.5 השוואה לנתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות)
- 40 ..... דף ריכוז ציונים לתלמיד לחישוב ידני – דוגמה
- 41 ..... דף ריכוז ציונים לתלמיד לחישוב ידני
- 42 ..... דף מיפוי כיתתי

פרק ד'

- 45 ..... הפקת תועלת מהמבחן

על הערכה פנים בית-ספרית (school based evaluation)

מבחני המיצ"ב החיצוניים משמשים להערכה רחבת-היקף מסכמת המכונה גם "הערכה של למידה" (הש"ל). מטרתה לעודד אחריותיות ומתן דין וחשבון לנמענים השונים בתוך הקהילה הבית-ספרית ומחוצה לה על רמת ההישגים של התלמידים (בירנבוים, 2004; Furtak, 2006). הרצון לצמצם ככל האפשר את ההשלכות השליליות של המבחנים החיצוניים על בית-הספר הביא לידי עדכון מתכונת ההערכה הארצית בשנה"ל התשס"ז¹. במסגרת עדכון זה, הודגשה חשיבותה של הערכה פנימית מעצבת, המתבצעת על-ידי צוותים בית-ספריים ותואמת את הצרכים הספציפיים שלהם.

מתכונת זו משלבת הערכה בית-ספרית המתבצעת באמצעות כלים חיצוניים ("מיצ"ב חיצוני" המועבר לרבע מאוכלוסיית בתי-הספר) בצד מבחנים חיצוניים המועברים באופן פנימי ומשרתים את בית-הספר בלבד ("מיצ"ב פנימי"). המיצ"ב הפנימי מושתת על שילוב של שלושה מרכיבים: (א) העברת מבחן ארצי חיצוני-אובייקטיבי, שפותח על-ידי ראמ"ה בשיתוף ועדות מקצועיות ומפמ"רים, המשקף את תכנית הלימודים ואת הסטנדרטים של ידע ושל הבנה; (ב) בדיקה פנימית של המבחן על-ידי צוות בית-הספר (בסיוע מחוון המצורף למבחן), המאפשרת להפיק משוב אישי וקבוצתי מהיר על מידת השליטה של התלמידים בכל תחום דעת, ומסייעת למורה לגבש תובנות פדגוגיות ברמת הכיתה; (ג) השוואה בין הישגי התלמידים בבית-הספר לבין נתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות), המתקבלים מעיבוד הממצאים של מבחני המיצ"ב החיצוני בתחילת שנת הלימודים הבאה (בלר, 2007).

מטרת המיצ"ב הפנימי היא לספק משוב מידי שסייע לקידום הלמידה של התלמידים, להתריע על תלמידים שאינם שולטים בתכנים ובמיומנויות הנדרשים, לזהות את הפער בין הביצועים המצופים לבין הביצועים בפועל, ולהעריך את האפקטיביות של הפעולות שנעשות לצמצום הפער. מהותה של הערכה פנימית מעצבת היא השימושיות שלה (Black & Wiliam, 1998) ויכולתה לסייע בשיפור תהליך הלמידה בהתהוותו (Airasian, 1994; Dann, 2002).

שימוש במבחני המיצ"ב לצרכים פנימיים יכול להיות מנוף לצמיחה ולשיפור: הממצאים יכולים לספק את המידע הדרוש לתהליכי קבלת החלטות כלל בית-ספריים, שכבתיים, כיתתיים ופרטניים, לסייע בהגדרת ההישגים המצופים והרמה הנדרשת מן התלמידים, ולשמש אבן בוחן לתכניות הלימודים הבית-ספריות. מבחני המיצ"ב הפנימיים יכולים לסייע בזיהוי נקודות של חוזק ושל חולשה, ברמת הפרט וברמת הכיתה, לספק מידע על צרכים משתנים שיש לתת להם מענה, לקדם חשיבה תכנונית בית-ספרית, להגדיר יעדים מבוססי נתונים, לתרום לראייה רחבה יותר של המערכת ולגבש אמות מידה לאחריותיות.

שימוש במגוון רחב ככל האפשר של נתונים פנימיים וחיצוניים יסייע להבין טוב יותר את המציאות הבית-ספרית (נבו, 2001).

¹ מידע על עדכון מתכונת ההערכה מופיע בחוזר מנכ"ל סח/3 (א) סעיף 2-4: "מתכונת ההערכה הארצית ומידע על המיצ"ב החיצוני והפנימי".

מקורות

בירנבוים, מ' (2004). יחידה 7: משוב והערכה בכיתה. בתוך: מ' בירנבוים, צ' יועד, ש' כ"ץ וה' קימרון, בהבניה מתמדת – סביבה לפיתוח מקצועי של מורים בנושא תרבות הל"ה המטפחת הכוונה עצמית בלמידה. ירושלים: משרד החינוך, התרבות והספורט.

בלר, מ' (2007). מדידה בשירות הלמידה – על מה ולמה? הד החינוך, פ"א, 7, עמ' 32-36.

נבו, ד' (2001). הערכה בית-ספרית. אבן-יהודה: רכס.

Airasian, P. W. (1994). *Classroom Assessment* (2nd ed.). New York: McGraw Hill.

Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education*, 5(1), 7-74.

Dann, R., (2002). *Promoting Assessment as Learning: Improving the Learning Process*. London & New York: Routledge Falmer.

Furtak, E. M. (2006). *Formative Assessment in K-8 Science Education: A Conceptual Review*. Commissioned paper by the National Research Council for Science Learning K-8 consensus study.

ערכת המיצ"ב הפנימי

מבחן המיצ"ב באנגלית לכיתה ח' הועבר השנה (התש"ע) בבתי-הספר במסגרת המיצ"ב החיצוני, והוא מוגש לכם לצורך שימוש פנים בית-ספרי (מיצ"ב פנימי).

המבחן פותח בידי הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), בליווי ועדת היגוי שכללה את המפמ"רית להוראת האנגלית ואת צוותה, וכן מפקחים, מדריכים, מורים, יועצים אקדמיים ונציגי מגזרים שונים. נושאי המבחן משקפים את תכנית הלימודים ומתאימים לחומר הנלמד עד סוף כיתה ח'.

יש לראות במבחן זה כלי הערכה פנים בית-ספרי המתווסף לכלי ההערכה האחרים שבשימוש בבית-הספר לאורך השנה. אפשר להשתמש בו כתחליף למבחן מסכם בית-ספרי, כאשר בדיקת המחברות, ניתוח התוצאות והלמידה של התוצאות ייעשו על-ידי צוות בית-הספר. יש לזכור כי **תוצאות המיצ"ב הפנימי נועדו לשימוש פנימי, ובית-הספר אינו נדרש לדווח עליהן לכל גורם שהוא**. המטרה היא לאפשר לצוות בית-הספר להפיק מתהליך בדיקת המבחנים ומהמצאים שלהם תובנות (ברמת התלמיד, ברמת הכיתה וברמת תכנית הלימודים הבית-ספרית) שיסייעו להתמקד ביעדים חינוכיים ולימודיים, ולקדם את הישגי התלמידים.

ערכה זו נועדה לסייע לצוות בית-הספר בהעברת המבחן, בבדיקתו ובהפקת התועלת ממנו.

כחלק מההיערכות להעברת המבחן בבית-הספר, מומלץ לקרוא בעיון את הערכה ולפעול בהתאם להנחיות המופיעות בה. יש לציין, כי בית-הספר יכול לקבוע מתכונת העברה ו/או הערכה שונה של המבחנים, אך חשוב לזכור כי ככל שיישמרו כללי ההעברה וההערכה המומלצים, כך יהיו התוצאות של המבחן מהימנות יותר, תקפות יותר ובנות השוואה לנתוני קבוצות השוואה (נורמות ארציות). נתוני קבוצות השוואה יחושבו על-פי תוצאות המיצ"ב החיצוני, ויפורסמו על-ידי ראמ"ה בעוד כמה חודשים.

בכל הנוגע לתוכני המבחן ולקישורים לתכנית הלימודים אפשר לפנות לד"ר ג'ודי שטיינר, המפמ"רית להוראת האנגלית, בפקס 02-5603596 או בדוא"ל judysh@education.gov.il, או למפקחים/למדריכים להוראת האנגלית במחוזות (רשימת אנשי הקשר מופיעה בסוף החוברת).

פרטים נוספים על אודות המיצ"ב הפנימי וחומרי עזר ניתן למצוא באתר האינטרנט של ראמ"ה שכתובתו: <http://rama.education.gov.il>, בקטגוריה "מיצ"ב פנימי תש"ע".

שאלות על אודות המיצ"ב הפנימי אפשר להפנות:

• לדוא"ל meitzav@education.gov.il

• טלפון 03-7632888

• **לפורום המיצ"ב הפנימי** – באתר ראמ"ה בלשונית קבוצות דיון << "פורום מיצ"ב פנימי ומבחנים פנימיים אחרים". הכניסה לפורום מיועדת למורים בלבד והיא נעשית באמצעות שם המשתמש: pnimi והסיסמה: pnimi7.

חוברת ההנחיות שלפניכם כוללת ארבעה פרקים:

פרק א' – תיאור המבחן: מפרט המבחן ומיפוי המבחן.

פרק ב' – הנחיות להעברת המבחן: היערכות לקראת העברת המבחן בבית-הספר, פירוט ההתאמות לנבחנים בעלי צרכים מיוחדים, הנחיות כלליות להעברת המבחן והצעות להתאמת המבחן לצורכי בית-הספר.

פרק ג' – הנחיות לבדיקת המבחן: המחווך וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחן, הנחיות לחישוב הציונים (באופן ידני או ממוחשב), התאמת חישוב הציונים לצורכי בית הספר והסברים על ההשוואה בין תוצאות בית-הספר ובין התוצאות של קבוצות ההשוואה (כלל בתי-הספר, בתי-ספר דוברי עברית ובתי-ספר דוברי ערבית).

פרק ד' – הפקת תועלת מהמבחן: מידע ודוגמאות לניתוח חלק מהפריטים במבחן התש"ע, זיהוי קשיים של תלמידים ואסטרטגיות לפתרון קשיים אלה.

עבודה נעימה ופורייה!

פרק א':

תיאור המבחן

1.א. מפרט המבחן

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Possible Text Types	Language	Length of Texts	Possible Item Types	Possible Categories of Comprehension Questions*
<p>Access to Information from Spoken Texts (AIST)</p> <p>20%</p>	<ul style="list-style-type: none"> understand the main ideas and supporting details in a text and use this knowledge as needed identify different text types and use this knowledge as needed identify explicit opinions and feelings extract relevant information for a specific purpose draw inferences 	2	<ul style="list-style-type: none"> advertisement announcement conversation excerpt from a lesson interview message news report oral presentation speech story weather report 	<ul style="list-style-type: none"> Sentence Structure: simple, compound and some complex sentences Vocabulary: high frequency words (related to general issues) Verbs: a variety of tense forms, such as past simple, past progressive, present simple, present progressive, future, present perfect, imperative 	<p>Level One approximately 80 – 100 seconds</p> <p>Level Two approximately 100 – 120 seconds</p>	<ul style="list-style-type: none"> filling in a chart / table matching multiple-choice open-ended (e.g. wh-questions and sentence completion) sequencing 	<ul style="list-style-type: none"> Literal Integration Inference

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Possible Text Types	Language	Length of Texts	Possible Item Types	Possible Categories of Comprehension Questions*
<p>Access to Information from Written Texts (AIWT)</p> <p>60%</p>	<ul style="list-style-type: none"> understand the main ideas and supporting details in a text and use this knowledge as needed understand the structure and conventions of different text types and use this knowledge as needed identify different text types and use this knowledge as needed identify explicit opinions and feelings draw inferences in order to identify points of view in a text, distinguishing fact from opinion extract / interpret information from visual data extract relevant information for a specific purpose 	3	<ul style="list-style-type: none"> advertisement article / report biography book cover brochure comic strip diary entry graph interview letter / email message notice postcard review short expository text story timetable / schedule travel guide web page 	<ul style="list-style-type: none"> Sentence Structure: simple, compound and some complex sentences Vocabulary: high frequency words (related to general issues / themes) Verbs: a variety of tense forms, such as past simple, past progressive, present simple, present progressive, future, present perfect, imperative 	<p>Level One (two texts) approximately 90 – 120 words and 150 – 180 words</p> <p>Level Two (one text) approximately 250 – 300 words</p>	<ul style="list-style-type: none"> filling in a chart / table matching multiple-choice open-ended (e.g. wh-questions and sentence completion) sequencing 	<ul style="list-style-type: none"> Literal Integration Inference

Domain	Relevant Benchmarks	No. of Tasks	Length of Tasks	Possible Text Types	Assessment Criteria
<p>Written Presentation (WP)</p> <p>20%</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ describe people, places, things and events ▪ react to the content of something read or seen ▪ produce a short piece of coherent writing that conveys personal experiences ▪ express ideas and opinions about general topics and experiences using main ideas and supporting details 	1	60 – 80 words	<ul style="list-style-type: none"> ▪ article (e.g. for school newspaper) ▪ description ▪ email ▪ extended form ▪ forum ▪ friendly letter ▪ opinion ▪ short composition ▪ story 	<p>Communicative Ability</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ relevance ▪ clarity of message ▪ organization ▪ vocabulary <p>Accuracy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ use of basic syntactical and grammatical structures (word order and verb form) ▪ spelling ▪ basic punctuation and capitalization <p>Length</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ writes at least 60 words

* Levels of Comprehension

Lower Order Thinking Skills (LOTS)

Literal Comprehension: Literal comprehension refers to an understanding of the explicit meaning of a text. Questions that require literal comprehension include items that can be answered directly from the text at the sentence level. They can be questions that require either copying or rephrasing of information from the text.

Higher-Order Thinking Skills (HOTS)

Integration: Integration refers to an understanding of the explicit meaning of a text but also requires accessing information from various parts of the text in order to answer a given question. Questions that require integration include items that require thinking about how ideas or information in the passage relate to each other as well as to an understanding of its main idea and supporting details.

Inference: Inference refers to an understanding of the implicit meaning of a text. Questions that require inference include items that involve combining the pupils' literal understanding of the text with their own knowledge and experiences in order to produce a response that is not explicitly stated in the text. It also entails questions that require identification of a specific text type.

2.א תיפוי המבחן

Access to Information from Spoken Texts (AIST) 20%				Access to Information from Written Texts (AIWT) 60%				Written Presentation (WP) 20%				Level of comp.	Difficulty level*		
Benchmarks				Benchmarks				Benchmarks							
Understand the main ideas and supporting details in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Extract relevant information for a specific purpose	Draw inferences	Understand the structure and conventions of different text types	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Draw inferences in order to identify points of view in a text, distinguishing fact from opinion	Extract / interpret information from visual data	Extract relevant information for a specific purpose	Describe people, places, things and events	React to the content of something read or seen	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal experiences	Express ideas and opinions about general topics and experiences using main ideas and supporting details	
1.1														Literal	1**
1.2														Literal	1**
1.3														Literal	1**
2														Literal	1**
3														Integration	1-2**

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

Access to Information from Spoken Texts (AIST) 20%				Access to Information from Written Texts (AIWT) 60%				Written Presentation (WP) 20%				Level of comp.	Difficulty level*			
Benchmarks				Benchmarks				Benchmarks								
Understand the main ideas and supporting details in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Extract relevant information for a specific purpose	Draw inferences	Understand the main ideas and supporting details in a text	Understand the structure and conventions of different text types	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Draw inferences in order to identify points of view in a text, distinguishing fact from opinion	Extract / interpret information from visual data	Extract relevant information for a specific purpose	Describe people, places, things and events	React to the content of something read or seen	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal experiences	Express ideas and opinions about general topics and experiences using main ideas and supporting details	
4															Literal	1 **
5															Literal	1 **
6															Literal	1 **
7															Literal	2 ***
			8												Integration	1-2**
Task 2																
Task 3																
															Integration	3 *
															Literal	2 *
															Literal	2 **
															Integration	3**
															inference	2 *

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

Access to Information from Spoken Texts (AIST) 20%				Access to Information from Written Texts (AIWT) 60%				Written Presentation (WP) 20%				Level of comp.	Difficulty level*		
Benchmarks				Benchmarks				Benchmarks							
Understand the main ideas and supporting details in a text	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Extract relevant information for a specific purpose	Draw inferences	Understand the structure and conventions of different text types	Identify different text types	Identify explicit opinions and feelings	Draw inferences in order to identify points of view in a text, distinguishing fact from opinion	Extract / interpret information from visual data	Extract relevant information for a specific purpose	Describe people, places, things and events	React to the content of something read or seen	Produce a short piece of coherent writing that conveys personal experiences	Express ideas and opinions about general topics and experiences using main ideas and supporting details	
														Integration	2 *
														Literal	2 *
														Literal	2 *
														Integration	3 *
														Literal	2 *
														Literal	3 *
														Literal	3 *

Task 4

* Difficulty level based on empirical data: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

** Difficulty level assessed by experts: 1 = low; 2 = medium low; 3 = medium high; 4 = high

פרק ב': הנחיות להעברת המבחן

פרק זה מכיל מידע שמטרתו לסייע לבית-הספר להיערך מראש לקראת ההעברה של מבחן המיצ"ב הפנימי. המידע מתייחס למועד העברת המבחן בכיתה, לשמירה על סודיות המבחנים, להתייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, לאופן העברת המבחן בכיתה, להתאמות המבחן לצורכי בית-הספר ועוד. **חשוב לקרוא פרק זה לפני העברת המבחן בבית-הספר ולהיערך בהתאם.**

ב.1 היערכות לקראת העברת המבחן

מועד העברת המבחן: מבחן זה מיועד להעברה לקראת סוף שנת הלימודים של כיתה ח'. יש לקיים את המבחן בבית-הספר **ביום רביעי, י"ד באייר התש"ע, 28 באפריל 2010** או בטווח של עד חמישה ימי לימודים ממועד זה (באישור המנהל).

הודעה לתלמידים: מומלץ להודיע מראש לתלמידים בכיתות הנבחנות על מועד המבחן, על היקף החומר הנכלל בו ועל השימושים שיעשו בתוצאותיו, וזאת בהתאם להחלטת בית-הספר (האם הציון ימסר לתלמיד, האם הציון יתבטא בתעודה, האם תישלח הודעה להורים וכדומה).

שמירה על הסודיות של שאלות המבחן בתוך בית-הספר ומחוצה לו: מומלץ להעביר את המבחן לכל כיתות ח' באותו יום ובאותה שעה. העברה של המבחן בכיתות מקבילות בהפרישי זמן עלולה לגרום ל"דליפה" של השאלות. נוסף על כך, מאחר שמדובר במבחן שיועבר בבתי-ספר רבים, יש לשמור ככל האפשר על חיסיונם של המבחנים ועל חיסיונה של חוברת הנחיות זו גם לאחר שהמבחן כבר התקיים.

התאמת תוכן המבחן לצורכי בית-הספר: ראו סעיף ב.4.

נוסח המבחן: ערכה זו עוסקת בנוסח אחד בלבד של המבחן (נוסח א'), שהוא הנוסח שיועבר לתלמידים. אם יש חשש להעתקות במבחן, על בית-הספר להיערך בהתאם, למשל לתגבר את ההשגחה בכיתות או לבחור בכל פתרון ארגוני אחר שייראה לנכון.

היערכות לבחינת תלמידים בעלי צרכים מיוחדים: ההיערכות ליום הבחינה כוללת התייחסות מתאימה לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים. כדי לתת מענה הולם לתלמידים אלו, יש להיערך מבעוד מועד. לקראת מבחן המיצ"ב יכין בית-הספר מראש אמצעי בחינה מיוחדים (למשל, חוברות מוגדלות לתלמידים שיש להם קשיי ראייה), יקצה כיתה נפרדת וכוח אדם בהתאם לצורך (ראו סעיף ב.2 שלהלן) ויידע את התלמידים הזכאים על אודות ההתאמות שיקבלו (למשל, שכתוב תשובות המבחן, הפסקות, יציאה לשירותים, חלוקת המבחן למקטעים והקראה). בסעיף ב.2 מפורטים קבוצות התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים ואופן התייחסות אליהן במיצ"ב הפנימי.

החזרת המבחנים לתלמידים: אפשר להחזיר לתלמידים את מחברות המבחן כשבועיים לאחר מועד העברת המבחן (מטעמי שמירת סודיות).

ציוד נדרש למבחן:

המבחן כולל משימות בהבנת הנשמע. לשם כך יש להצטייד ברשמקול בכל אחת מהכיתות. קלטת השמע הכוללת את מטלות הבנת הנשמע מצורפת במעטפה.

ב.2 התייחסות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים

הסעיף הזה עוסק בהתאמות האפשריות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים במסגרת המיצ"ב הפנימי². יש לאפשר לתלמידים אלו להבחן בתנאים נאותים והוגנים, כדי שיוכלו לבטא את יכולותיהם הלימודיות במלואן, וזאת בלי לפגוע באיכות הנתונים שיתקבלו. במבחני המיצ"ב הפנימי רצוי לספק לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים את התנאים הניתנים להם בלמידה השוטפת ובמבחנים בבית-הספר לאורך השנה. לאחר מיפוי התלמידים בעלי הצרכים המיוחדים, יקצה בית-הספר לפי הצורך כיתות בחינה נפרדות שבהן יספק את התנאים הנדרשים לתלמידים האלה (הקראה, כתיבת תשובות התלמידים על-ידי המורה, תוספת זמן קצרה, חוברת מבחן מוגדלת וכדומה).

להלן פירוט אופן ההתייחסות לקבוצות של תלמידים בעלי צרכים מיוחדים:

תלמידים הלומדים בכיתות של החינוך המיוחד: המבחן נועד לבדוק את רמת השליטה של התלמידים באנגלית על-פי תכנית הלימודים הכללית. לכן בית-הספר יכול לאפשר, על-פי שיקול דעתו, התאמות בהתאם לתח"י (תכנית חינוכית יחידנית) של כל תלמיד. עם זאת, בדומה למיצ"ב החיצוני, אין חובה לבחון את התלמידים האלה.

תלמידים בכיתות רגילות הזכאים לתמיכה מתכנית השילוב: ההחלטה כיצד ייבחנו תלמידי השילוב במיצ"ב הפנימי נתונה לשיקול דעתו של צוות בית-הספר. מאחר שהמבחן מבוסס על תכנית הלימודים הכללית, ייתכן שאינו מתאים להיקף הלמידה של התלמידים האלה. עם זאת, יש להכיר בחשיבות הרגשית והחברתית של עצם השתתפותם במבחן עם עמיתיהם לכיתה. לכן, צוות בית-הספר צריך לשקול כיצד לבחון אותם, וזאת בהתאם ליכולותיהם הקוגניטיביות, הרגשיות והחברתיות, ובהתאם לתח"י של כל תלמיד. כמו כן, בית-הספר יכול לפטור אותם מחלקים מסוימים של המבחן או משאלות קשות, או לפצל בעבורם את המבחן לכמה מקטעים.

תלמידים בעלי לקויות למידה שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב: בקבוצה זו נכללים תלמידים שאינם זכאים לתמיכה מתכנית השילוב (בין שעברו אבחון בידי גורם חיצוני ובין שלא), אך מתמודדים עם קשיי למידה, בעיקר בקריאה ובכתיבה. הכוונה היא לתלמידים שבית-הספר הכיר בצורך לספק להם תנאים מותאמים בתהליך הלמידה השוטף ובמבחנים המתקיימים בבית-הספר לאורך השנה. **מומלץ כי תלמידים אלה ייבחנו במבחן הנוכחי באותו אופן שבו נוהגים לבחון אותם בדרך כלל בבית-הספר.** תלמידים בעלי קשיים בקשב ובריכוז ייבחנו בתנאים מותאמים על-פי הצורך (חדר נפרד, כיתה שקטה, חלוקת המבחן לכמה מקטעים וכדומה).

תלמידים בעלי לקויות שמיעה פטורים מחלק א' של המבחן (הכולל משימות של הבנת הנשמע בלבד). הציון הכולל שלהם במבחן יחושב ללא משימות אלה (ראו תת-פרק ג.2 שלהלן – הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן).

² במבחני המיצ"ב החיצוני ניתנו תנאים אחידים, על-פי המוגדר בחוזר מנכ"ל "הוראות קבע" סח/3(א) סעיף 3-4.1 בנושא התאמות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים במבחנים ארציים (המיצ"ב/ב"מאה מושגים"/מבחני החמ"ד) בבתי-הספר היסודיים ובחטיבות הביניים.

תלמידים בעלי קשיי ראייה: תלמידים אלה ייבחנו בכיתה הרגילה ויקבלו חוברת מבחן מוגדלת. על בית־הספר להיערך מראש לצילום החוברת בהגדלה.

שימו לב כי במיצ"ב החיצוני אסור השימוש במילון גם לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים.

3.ב הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה

בסעיף הזה מוצגות הנחיות כלליות להעברת המבחן בכיתה. העברת המבחן על-פי הנחיות אחידות תתרום להבטחת מהימנות המבחן, ותיתן לכל תלמיד הזדמנות שווה לבטא את ידיעותיו ואת מידת שליטתו בחומר הלימודים.

שעת העברת המבחן ומשכו

- מומלץ לקיים את המבחן בשעות שבהן התלמידים ערניים, ושאינן בסביבה גורמים העלולים להפריע להם. המיז"ב החיצוני מתקיים בשעות השלישית והרביעית של יום הלימודים, ומומלץ להעביר גם את המבחן הפנימי בשעות האלה.
- הזמן המוקצב למבחן המועבר בשלמותו הוא **90 דקות ללא הפסקות**. משך זמן זה תוכנן כך שהתלמידים יוכלו להשיב בנינוחות על כל שאלות המבחן. אם תלמידים יזדקקו לכמה דקות נוספות כדי להשלים את המבחן, אפשר לתת להם תוספת זמן קצרה, בכפוף להחלטת בית-הספר. בכל מקרה, מומלץ שלא לתת תוספת זמן העולה על 15 דקות. לפני התחלת המבחן יש להודיע לתלמידים על משך הזמן העומד לרשותם, אולם אין לזרז את התלמידים במהלך המבחן ואין לכתוב על הלוח את משך הזמן הנותר לסיום המבחן.

סיום המבחן לפני תום הזמן המוקצב: בית-הספר יקבע אם התלמידים שסיימו את המבחן לפני תום הזמן המוקצב יישארו בכיתה או יצאו החוצה. רצוי לעודד את התלמידים האלה לבדוק שוב את תשובותיהם, ורק לאחר מכן למסור את מחברותיהם.

השגחה בכיתה האם: מומלץ כי המורה לאנגלית יעבור בין הכיתות הנבחרות בעת המבחן ולא ישמש משגיח באף אחת מהן. לצורך ההשגחה בכיתה מומלץ למנות מורה **שאינו** מלמד את המקצוע.

תפקידיו של המורה לאנגלית:

1. מתן הבהרות לפני התחלת המבחן: לפני התחלת המבחן ימסור המורה לאנגלית לפי שיקול דעתו הבהרות כלליות לתלמידים בכיתות הנבחנות בנוגע לתוכני המבחן.
2. תיעוד שאלות התלמידים בזמן המבחן: אחת המטרות של המבחן הפנימי היא לסייע למורה לאנגלית למפות את הידיעות של התלמידים ואת הקשיים שלהם. לפיכך, יש חשיבות לתיעוד השאלות שהתלמידים שואלים בזמן המבחן. מומלץ כי המורה לאנגלית יעבור בזמן המבחן בכיתות הנבחנות וירשום את השאלות שהתלמידים שואלים. על-פי השאלות האלה ועל-פי תוצאות המבחן יוכל המורה לפתח תובנות פדגוגיות ולהסיק מסקנות שישפיעו על אופן ההוראה בכיתה.

תפקידיו של המורה המשגיח בשעת המבחן:

1. להנחות את התלמידים לקרוא את ההוראות למבחן שבעמוד 3 ומיד לאחר מכן לעבור למשימה 1 (Task 1) שבעמוד 6. יש לוודא כי התלמידים עברו לעמוד הנכון.
2. להשמיע את הקלטת הכוללת את משימות הבנת הנשמע לתלמידים (ראו סעיף "משימות הבנת הנשמע" שלהלן).
3. לפקח על המהלך התקין של המבחן ולשמור על הסדר ועל טוהר הבחינה.
4. לוודא שכל תלמיד עובד באופן עצמאי. שימו לב כי אין להשיב לתלמידים על שאלות העוסקות בתחום התוכן, להקריא את שאלות המבחן, או לכוון את התלמידים לתשובה הנכונה.
5. ליצור אווירת עבודה שקטה ונינוחה, ללא לחץ של זמן, שתאפשר לתלמידים לבטא את הידע שלהם בצורה הטובה ביותר.
6. לסייע לתלמידים בפתרון בעיות טכניות (דפוס לא ברור, חוברת פגומה וכדומה), או בפתרון בעיות אישיות שאינן קשורות לתוכן המבחן (מתן אישור לאכול ולשתות במהלך המבחן על-פי מדיניות בית-הספר, טיפול בבעיות חריגות וכו').
7. לעודד את התלמידים להשיב על כל שאלות המבחן, ולבקש מהם לבדוק את תשובותיהם לפני הגשת המבחן למורה.
8. לתעד את השאלות שהתלמידים שואלים במהלך המבחן (אם המורה לאנגלית אינו נמצא בכיתה). ראו סעיף "תפקידיו של המורה לאנגלית" שלעיל.
9. אפשר לכתוב על הלוח את מספר הנקודות המוקצה לכל תשובה על כל אחת משאלות המבחן.

תלמידים הזכאים לתנאי מבחן מותאמים: תלמידים אלו יקבלו את התנאים המפורטים בסעיף ב.2 שלעיל בכיתות האם (למשל, חוברות מבחן מוגדלות), או יופנו לכיתה אחרת (לצורך הקראה, כתיבת תשובות התלמידים על-ידי המורה וכדומה).

מילון: השימוש במילון **אסור** בכל חלקי המבחן.

משימות הבנת הנשמע: משימות 1 ו-2 הן משימות בהבנת הנשמע. בקלטת השמע המצורפת למעטפה מוקלטים שני הטקסטים של שתי המשימות. תחילה מושמע הטקסט הראשון של משימה 1, ולאחריו מוקצה לתלמידים זמן לענות על השאלות. לאחר מכן מושמע הטקסט שוב, ואז ניתן לתלמידים עוד זמן לסיים לענות על השאלות ו/או לבדוק את תשובותיהם. לאחר סיום המשימה הראשונה מושמע הטקסט של משימה 2, ולאחריו מוקצה לתלמידים זמן לענות על השאלות. לאחר מכן מושמע הטקסט שוב, ואז ניתן לתלמידים עוד זמן לסיים לענות על השאלות ו/או לבדוק את תשובותיהם. יש להשמיע את הקלטת פעם אחת לתלמידים. תמליל ההקלטה מצורף בפרק ג' אחרי המחווה (ראו סעיף ג.1).

הנחיות לתלמידים לפני חלוקת המבחן:

1. יש להסביר לתלמידים את מטרת המבחן ואת מבנהו. יש לציין כי המבחן פותח בשתי משימות בהבנת הנשמע.
2. יש להפנות את התלמידים לקרוא את ההוראות (עמוד 3), ומיד לאחר מכן לעבור למשימה 1 (Task 1) שבעמוד 6.
3. יש לציין כי השימוש במילון מכל סוג שהוא (כולל מילון אלקטרוני) **אסור** בכל חלקי המבחן.
4. יש לציין כי צריך לכתוב את התשובות במבחן **בשפה האנגלית**.
5. יש לציין כמה זמן עומד לרשות התלמידים.
6. יש לציין שהמבחן מורכב משאלות רב-בררה ומשאלות פתוחות. בשאלות הרב-בררה יש תשובה נכונה אחת ועל התלמידים לסמן אותה. בשאלות הפתוחות יש לכתוב את התשובה במקום המיועד לכך.
7. יש להסביר לתלמידים מה יהיה עליהם לעשות אם יסיימו את המבחן לפני הזמן.
8. יש לבקש מהתלמידים להתייחס למבחן ברצינות המרבית ולהשיב על כל השאלות. יש להציע להם לנסות ולהשיב על כל שאלה, גם אם נדמה להם שאינם יודעים את התשובה או שאינם בטוחים שתשובתם נכונה.
9. יש להסביר לתלמידים את נוהלי ההתנהגות בשעת המבחן (יציאה לשירותים, אכילה, שאילת שאלות וכו').

הנחיות לתלמידים לאחר חלוקת המבחנים: אם הוחלט לשנות את תוכן המבחן ולא לכלול בו את כל השאלות (ראו סעיף ב.4 שלהלן), יש להבהיר לתלמידים על אילו שאלות עליהם להשיב ועל אילו לא. יש להבהיר כי השאלות המבוטלות לא יכללו בחישוב הציון. מומלץ לכתוב פרטים אלה על הלוח.

4.ב התאמות לצורכי בית-הספר בתוכן המבחן ובאופן העברתו

המיצ"ב הפנימי הוא מבחן פנים בית-ספרי, ואחד היתרונות הנובעים מכך הוא שניתן להתאימו לצורכי בית-הספר (זאת בניגוד למיצ"ב החיצוני שבו העברה ובדיקה סטנדרטיות הן הכרחיות).

עקרונית, מבחני המיצ"ב נבנים בהלימה לתכניות הלימודים בכל תחום דעת ולכן רצוי להעבירם לתלמידים במתכונתם המלאה. עם זאת, קיימת שונות בין בתי-הספר בתהליכי ההוראה-למידה, ומבחן המיצ"ב, בשל היותו סטנדרטי ואחיד, לעתים אינו נמצא בהלימה מלאה עם ההוראה והלמידה בכיתה מסוימת.

לפיכך, בית-הספר רשאי, לפי שיקול דעתו, להעביר את מבחן המיצ"ב הפנימי ו/או להעריך אותו בדרכים שונות מאלה המופיעות בהנחיות. כלומר, קיימת אפשרות לערוך התאמות במבחן כך שתוצאותיו יוכלו לסייע לבית-הספר בתהליכי קבלת החלטות בנוגע לתכנון ההוראה והלמידה בנושאי הלימוד הנבדקים, ובנוגע להתפתחותם של לומדים בעלי יכולות שונות.

עם זאת, חשוב לזכור כי **העברה לא סטנדרטית של המיצ"ב הפנימי לא תאפשר לערוך השוואה תקפה להישגי קבוצות השוואה הארציות.**

להלן כמה אפשרויות להגמשת השימוש במיצ"ב הפנימי:

1. **התאמת תוכן המבחן לנלמד בכיתה:** המבחן באנגלית בנוי באופן מדורג, ממשימות קלות יותר ועד למשימות מורכבות יותר. מומלץ לעיין מראש בטקסטים ובשאלות המבחן ולבדוק באיזו מידה הם מתאימים להיקף ההוראה והלמידה בכיתה. לאור הממצאים אפשר לבטל שאלות/משימות מסוימות או שלא לכלול אותן בחישוב הציון הכולל. באופן זה אפשר גם להתאים את המבחן לתלמידים מתקשים.

2. התאמות בהעברת המבחן בכיתה:

- **משך הבחינה** – בית-הספר יכול להחליט אם להאריך את משך הבחינה או לקצרו בהתאם לשינויים שערך במבחן או על יסוד שיקולים אחרים.

- **העברת המבחן בכמה מקטעים** – אפשר לחלק את המבחן לכמה מקטעים ולהעבירם במועדים שונים, לפי סדר הנושאים שיקבע בית-הספר.

3. **שינוי בהליך הבדיקה** – ראו סעיף ג.3.

פרק ג': הנחיות לבדיקת המבחן

פרק זה כולל מידע שיסייע לצוות בית-הספר בבדיקת המבחן ובציינונו. הפרק מציג את המחונן, את תמליל הטקסטים של הבנת הנשמע ואת ההנחיות הנוגעות לחישוב הציונים על-ידי שימוש בכלי עזר שונים. כמו כן, מוצגות בפרק הצעות לחישוב הציונים בהתאם לצורכי בית-הספר ומוצגים הסברים על ההשוואה בין הנתונים של בית-הספר ובין נתוני קבוצות ההשוואה.

1.ג המחונן וההנחיות לשימוש בו בעת בדיקת המבחנים

לנחיות המורים, נעשה מאמץ לפתח מחונן מפורט ככל האפשר. המחונן מציין את סוג הפריט (רב-בררה; MC; פתוח: OP), את התשובה הנכונה לכל פריט, לרבות תיאור של רמות הביצוע האפשריות, ואת טווח הערכים לתשובה.

שימו לב,

- יש לתת ניקוד לכל שאלה בנפרד.
- התלמיד יקבל אפס נקודות על כל שאלה שלא השיב עליה.
- בעמודה שכותרתה "Possible Values", הערכים או טווח הערכים מתייחסים לאפשרויות הניקוד (אותן אפשרויות מופיעות גם בדף ריכוז הציונים). אם, למשל, כתוב כי הניקוד הוא 0-2, התלמיד יכול לקבל אפס נקודות, נקודה אחת או 2 נקודות. אם כתוב 0,2, התלמיד יכול לקבל אפס נקודות או 2 נקודות, ללא ניקוד ביניים.
- בשאלות רב-בררה יש להתייחס לשאלה שבה סימן התלמיד יותר מתשובה אחת, כאילו לא השיב עליה כלל.
- בשאלות הפתוחות יש לתת ניקוד מתאים על-פי המחונן שבעמודים הבאים. אין להוריד ניקוד על טעויות בדקדוק או על טעויות באיות, אלא אם כן צוין אחרת בהנחיות.

מחון למבחן באנגלית לכיתה ח', מיצ"ב פנימי, התש"ע

Use of punctuation in the answer key

;	Separates complete acceptable answers
( )	An optional addition that is part of an acceptable answer
/	Separates acceptable words within an answer

TASK 1: Access to information from spoken texts (AIST)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
1.1	MC	1 = (picture e) 0 = other	0, 1
1.2	MC	1 = (picture a) 0 = other	0, 1
1.3	MC	1 = (picture b) 0 = other	0, 1
2	MC	2 = (c) find photos of her family 0 = other	0, 2
3	MC	3 = (d) her family history 0 = other	0, 3

TASK 2: Access to information from spoken texts (AIST)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
4	MC	2 = (b) make new friends 0 = other	0, 2
5	MC	2 = (c) are in the same class 0 = other	0, 2
6	MC	2 = (a) they need his help 0 = other	0, 2
7	MC	2 = (d) He plays football with friends 0 = other	0, 2

TASK 2: Access to information from spoken texts (AIST)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
8	OP	4 = Day: Monday and Time: 7; seven 2 = The pupil wrote one of the above. 0 = other	0, 2, 4

TASK 3: Access to information from written texts (AIWT)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
9	OP	4 = The correct order of the pictures: 1 (picture d) 2 (picture b) 3 (picture c) 4 (picture e) 5 (picture a) 0 = other	0, 4
10	MC	4 = (d) not to eat it 0 = other	0, 4
11	MC	4 = (b) of the bird 0 = other	0, 4
12	MC	3 = (a) the fish wanted to live 0 = other	0, 3
13	MC	3 = (b) The Clever Fish 0 = other	0, 3

TASK 4: Access to information from written texts (AIWT)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
14	MC	3 = (A) Note: If pupils circled the letter A on the postcard give full points. 0 = other	0, 3
15	OP	3 = (Miri/She/We/I) (went) swimming/swam; (Miri) arrived in Turkey; (Miri) stayed with her grandparents; (Miri) arrived at the Mediterranean Sea; (Miri) went to the village 0 = other	0, 3
16	OP	3 = (about) 700 km/kilometers Note: Must mention kilometers. Do not accept just '700'. 0 = other	0, 3
17	OP	4 = Friday, April 24 th , 2009; April 24, 2009; 24/4/09; 24 th April; April 24 th 2 = Friday; April 24 th with the wrong day 0 = other	0, 2, 4
18.1	OP	3 = A village near Antalya: ✓ went on a boat ✓ visited family 0 = other Note: If pupils checked additional answers = 0 points	0, 3
18.2	OP	3 = Istanbul: ✓ ate <i>pide</i> ✓ visited family ✓ climbed a tower 0 = other Note: If pupils checked additional answers = 0 points	0, 3
19	MC	3 = (A) 0 = other	0, 3

TASK 5: Access to information from written texts (AIWT)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
20	MC	4 = (b) an animal with a pouch 0 = other	0, 4
21.1	OP	2 = (about) (one)/(1)/(a) meter (tall) 0 = other	0, 2
21.2	OP	2 = eucalyptus leaves; (the) leaves (of) eucalyptus (trees) 1 = leaves; eucalyptus (trees) 0 = other	0–2
22	OP	3 = (in its mother's) pouch/pocket; (in) (a) (koala's) pouch/pocket; (in the) pouch of their parents 0 = other	0, 3
23	OP	3 = A correct answer includes the following components: a. The (eucalyptus) leaves have water in them b. Koalas/They eat the (eucalyptus) leaves Note: An answer that includes only the first component (a) is considered a correct answer. Examples: The leaves that they eat are full of water; There is water in eucalyptus leaves 1 = A partial answer includes only the second component (b) Example: Koalas/They eat (eucalyptus) leaves. 0 = other	0, 1, 3
24a	OP	2 = Description 0 = other	0, 2
24b	OP	2 = Behavior 0 = other	0, 2
24c	OP	2 = Diet 0 = other	0, 2

TASK 6: Written presentation (WP)			
Task Item #	Item Type	Scoring Key	Possible Values
25 CA Communicative Ability	OP	See instructions below	0–9
25 AC Accuracy	OP	See instructions below	0–9
25 LE Length	OP	See instructions below	0–2
<p>Assess pupils' writing according to the scales below. The pupils receive a grade for <i>Communicative Ability</i> (0–9), a grade for <i>Accuracy</i> (0–9), and a grade for <i>Length</i> (0–2) for the entire task.</p> <p>Note: The intermediate levels (1–2, 4–5, 7–8) are for levels of writing that fall between the detailed descriptions in <i>Communicative Ability and Accuracy</i>.</p>			

Communicative Ability	
<ul style="list-style-type: none"> All information is relevant to the topic Message is clear and organized Vocabulary is varied and appropriate 	9
	7–8
<ul style="list-style-type: none"> Information is relevant to the topic, but limited Message is mostly clear and organized Vocabulary is adequate and is generally appropriate 	6
	4–5
<ul style="list-style-type: none"> Information is limited and/or mostly irrelevant to the topic Message is difficult to follow Vocabulary is limited 	3
	1–2
<ul style="list-style-type: none"> Does not write in English Copies instructions Writes set(s) of isolated words 	0

Accuracy	
<ul style="list-style-type: none"> • Correct simple sentence structure (subject, verb, and correct word order) • Occasional errors in more complex sentences if attempted • Mostly correct subject–verb agreement, tense, pronouns, articles, and prepositions • Mostly correct spelling, punctuation, and capitalization 	9
	7–8
<ul style="list-style-type: none"> • Mostly correct simple sentence structure (subject, verb, and correct word order) • Errors in complex sentences if attempted • Some errors of subject–verb agreement, tense, pronouns, articles, and prepositions • Some errors in spelling, punctuation, and capitalization 	6
	4–5
<ul style="list-style-type: none"> • Incorrect simple sentence structure • Many errors of subject–verb agreement, tense, pronouns, articles, and prepositions OR not enough language to assess accuracy • Many errors in spelling, punctuation, and capitalization 	3
	1–2
<ul style="list-style-type: none"> • Does not write in English • Copies instructions • Writes set(s) of isolated words 	0

Length	
<ul style="list-style-type: none"> • Writes at least 60 words 	2
<ul style="list-style-type: none"> • Writes between 40–59 words 	1
<ul style="list-style-type: none"> • Writes 39 words or less 	0

2.ג טקסטים במשימות הבנת הנשמע (תמליל קלטת השמע)

שלום תלמידים. המבחן באנגלית מתחיל בִּשְׂתֵי משימות בְּהבנת הנשמע. בכל משימה תשמעו תחילה קטע, ולאחר מכן תתבקשו לענות על שאלות. משימה מספר אחת.

גבי ומאיה הן אחיות. הקשיבו לשיחה שביניהן. השיחה תושמע פעמיים. לפני שתשמעו את השיחה, עיינו בשאלות והתבוננו בתמונות של משימה מספר אחת. עכשיו הקשיבו לשיחה.

Gabi: Maya, what are you doing?

Maya: I'm looking at Dad's old photo albums. We're doing a school project about our family history and I need to add some photos to my project.

Gabi: Do you need any help?

Maya: Yes, please. I have to give my project to my teacher next week.

Gabi: I'll help you find some good photos of our family. Hey, look at this one!

Maya: Who is that little baby?

Gabi: It's Dad! It's his first birthday. Look! He's with Grandpa.

Maya: Is that really Grandpa? He looks so young.

Gabi: Yes, and who is that little girl, playing with a train at dad's birthday party?

Maya: It must be Aunt Dalia.

Gabi: You're right. Here's another photo of Aunt Dalia!

Maya: How old is she in this photo?

Gabi: About 10 years old, I think. Look at her dress and her hat!

Maya: Let's show Aunt Dalia this photo. It's so funny.

Gabi: Look at this photo. That's the day Grandma took us to the zoo. We went on the little zoo train. Do you remember?

Maya: Yes, of course. I was about 3 years old. It was my first train ride.

Gabi: That's why I took this photo of you and Grandma on the train.

It's a great picture. Grandma looks so happy.

Maya: Yes, she does. OK, I'll take these photos. Great! Now I can finish my project. Thanks for your help.

ענו על שאלות אחת עד שלוש על פי השיחה ששמעתם.
עכשיו תשמעו את השיחה פעם נוספת. זו הזדמנות טובה לבדוק את התשובות שלכם.
בדקו כעת את התשובות שלכם.

עכשיו עברו לְמְשִׁימָה מספר שתיים.
נאדיה, עדן ועומר מתכננים מסיבה לְחִבְרָם רמי. הקשיבו לשיחה שביניהם.
השיחה תושמע פעמיים. לפני שתשמעו את השיחה, עיינו בַּשְּׂאלוֹת ארבע עד שמונה.
עכשיו הקשיבו לשיחה.

- Nadia:** Hey, Eden, guess what? You know Rami, the new kid in our class?
I was talking to him and he told me that it's his birthday this Monday. Why don't we have a party for him?
- Eden:** That's a great idea, Nadia! Then he can get to know the kids in our class better and make more friends. Let's make him a surprise party. Hmm ... where can we have the party?
- Nadia:** Let's have the party in the park. But how do we get Rami to come to the park?
- Eden:** Let's think ... it's a surprise party, so we don't want him to know what we're planning. Maybe Omer can help us. They live in the same building and they sit together in class.
- Nadia:** Yes, let's call him.
- Omer:** Hello?
- Eden:** Hi Omer, it's Eden here. It's Rami's birthday this week and we need your help. Nadia and I want to make a surprise party for him and invite the whole class.
- Omer:** OK. What do you want me to do?
- Eden:** Can you help us think of a good way to bring Rami to the park? His birthday is this Monday, May 17th.
- Omer:** Monday? That's easy. I always play football with my friends in the park on Mondays at five o'clock. I'll ask him to join us at the game next week.
- Eden:** That's perfect.
- Omer:** After the game you can all hide behind the kiosk. We usually go to the kiosk after the game. Then, when we get there, you can all jump out and shout "Surprise!" We can use the tables next to the kiosk.
- Eden:** What time do you finish playing football?
- Omer:** We usually finish playing just after seven. You need to get to the kiosk by seven o'clock so that you can surprise him.
- Eden:** So you take Rami to play football in the park, and everyone will be behind the kiosk after your game. Nadia and I will plan everything else. Thanks Omer.
Bye.
- Omer:** Bye.
- Eden:** OK, Nadia. We'll all be at the park this Monday, May 17th at seven. I'll send an email to everyone in the class.

ענו על שאלות ארבע עד שמונה על פי השיחה שְּׂמַעְתֶּם.
הקשיבו לשיחה פעם נוספת. זו הזדמנות טובה לבדוק את התשובות שלכם.
בְּדַקוֹ כעת את התשובות שלכם.
סיימנו את החלק הראשון של המבחן. עכשיו עברו לְמְשִׁימוֹת הבאות. בהצלחה!

3.ג הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים

כללי

מוצע כי המבחנים של כל כיתה ייבדקו בידי צוות המורים לאנגלית בבית-הספר. כמו כן, מוצע שרכז המקצוע או רכז השכבה, או מי שימונה לצורך כך בידי מנהל בית-הספר, ילוו את התהליך הזה. יש לבדוק את המבחנים בהתאם למחווון המצורף לעיל (ג.1) ובצמידות אליו. זכרו כי תוצאות המבחנים נועדו לשימוש פנימי, ובית-הספר אינו נדרש לדווח עליהן לכל גורם שהוא.

כלי עזר לחישוב הציונים של המיצ"ב הפנימי ולמיפויים

ראמ"ה מעמידה לרשות בתי-הספר שני כלים ממוחשבים לחישוב ציונים ולמיפוי הישגים: **מערכת המנב"ס/המנבסון והמיצבית**, שפותחה בידי ראמ"ה. כלים אלה מחשבים את הציונים ברמת התלמיד באופן אוטומטי, מספקים נתונים הניתנים להשוואה בין קבוצות תלמידים ומאפשרים קבלת תרשימים ברמת הכיתה או ברמת השכבה. שני הכלים האלה מתאימים לשימוש **רק** בבתי-ספר שהעבירו את המבחן בשלמותו.

נוסף על הכלים הסטטיסטיים האלה, מצורפים למחברות המבחן כלים ידניים לחישוב הנתונים – **דף ריכוז ציונים לתלמיד ודף מיפוי כיתתי** היכולים להיות שלב מקדים (כלי תומך) לפני הקלדת הנתונים למנבסון או למיצבית.

כדי שיהיה אפשר לקבל תמונה בית-ספרית, יש לקבל החלטה אחידה בנוגע לכלי שימש את בית-הספר לעיבוד הנתונים. יש להנחות את כלל המורים בבית-הספר **להשתמש בכלי בית-ספרי אחיד לניתוח כל תוצאות המיצ"ב הפנימי**: מנב"ס/מנבסון או מיצבית (כלי המבוסס על אקסל). כדי להגיע לידי החלטה בית-ספרית יש להביא בחשבון את רמת המיומנות של כלל מורי בית-הספר בכלי העיבוד השונים: השימוש בכלי האקסל מתאים למורים שיש להם שליטה בסיסית בתוכנת אקסל, והשימוש במנבסון מתאים למורים בעלי מיומנות בסיסית בעבודה עם מרכיבים במנבסון.

א. חישוב הציונים באמצעות מנב"ס ומנבסון

מערכות המנב"ס והמנבסון הותאמו להזנת הנתונים של מבחני המיצ"ב הפנימיים, והן כוללות ממשק המאפשר לבית-הספר לקלוט את מבחני המיצ"ב הפנימיים ישירות למנבסון או למנב"ס, לשם הקלדת ציוני המיצ"ב הפנימי. תיעוד הציונים במנב"ס/במנבסון מאפשר לשמור אותם ולשלבם בתכנית ההערכה של בית-הספר. נוסף על כך, תיעוד הציונים במנב"ס/במנבסון מאפשר להפיק דוחות ייחודיים למיצ"ב הפנימי הכוללים השוואה לנתונים הארציים המבוססים על נתוני המיצ"ב החיצוני.

להדרכה ולתמיכה אפשר לפנות למוקד השירות והתמיכה של מינהלת יישומי המנב"ס בימים א'-ה', בשעות 07:30-22:30 (מומלץ לפנות אחרי השעה 15:30), וביום ו' ובערבי חג בשעות 07:30-14:00, בטלפון: **03-9298111**.

דוא"ל לתמיכה: moked-manbas@kishurim.k12.il

אתר האינטרנט של מינהלת יישומי המנב"ס: www.education.gov.il/manbas

ב. חישוב הציונים באמצעות המיצבית

ראמ"ה מעמידה לרשות בתי-הספר "מיצבית-כיתתית" ו"מיצבית-שכבתית", לחישוב ההישגים במיצ"ב הפנימי ולמיופוקם. המיצביות שפותחו בעבור כל אחד ממבחני המיצ"ב הפנימי הן קובצי אקסל שהותאמו למבנה הייחודי של כל מבחן. המיצבית הכיתתית מאפשרת לחשב את הציונים של תלמידי הכיתה במבחן המיצ"ב הפנימי, ומספקת תמונת מצב של הישגי הכיתה במבחן. המיצבית השכבתית מספקת נתונים שונים: (1) על הישגי כלל התלמידים בשכבה; (2) על השוואה בין הישגי הכיתות המקבילות במבחן המיצ"ב הפנימי; (3) על השוואה בין נתוני השכבה לנתוני קבוצות ההשוואה הארציות (הנורמות הארציות) המבוססים על נתוני המיצ"ב החיצוני. המיצביות יפורסמו באתר ראמ"ה בכתובת: <http://rama.education.gov.il> בקטגוריה "מיצ"ב פנימי תש"ע" סמוך למועדי המיצ"ב הפנימי.

ג. חישוב הציונים באופן ידני

כדי לחשב את הציונים באופן ידני אפשר להיעזר בדרך ריכוז הציונים הידני של כל תלמיד ו/או בדף המיפוי הכיתתי. דפי ריכוז הציונים הידניים של כל התלמידים (40 עותקים) וכן דף מיפוי כיתתי מצורפים למעטפה. ראו בעמודים 40-41 דוגמה לדף ריכוז ציונים מלא, שחושבו בו כל הציונים של תלמיד אחד, ודוגמה לדף ריכוז ציונים ריק. כלי זה הותאם להעברת המיצ"ב הפנימי, ונועד לאפשר למורי בתי-הספר לבדוק את המבחנים בדרך יעילה ונוחה.

להלן הנחיות לבדיקת המבחן ולחישוב הציונים באופן ידני:

1. הנחיות כלליות

- בדיקת השאלות במבחן לפי המחווון המצורף: אפשרויות הניקוד בכל סעיף ובכל שאלה מוגדרות מראש במחווון ומצוינות בהתאם לכך בדף ריכוז הציונים. יש לסמן בדף ריכוז הציונים את הניקוד לכל שאלה או סעיף. להלן כמה דוגמאות.

דוגמאות

Task 3 שאלה 11 (פריט רב-בררה): תשובה נכונה של התלמיד, כפי שמפורט במחווון, תזכה את התלמיד ב-4 נקודות. במקרה זה יש להקיף את הספרה 4 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לשאלה זו. אם התלמיד שגה, או שלא השיב על השאלה כלל, הוא יקבל 0 נקודות. במקרה זה יש להקיף את הספרה 0 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לשאלה זו.

Task 5 שאלה 23 (פריט פתוח): תשובה מלאה של התלמיד, כפי שמפורט בהסבר שבמחווון, תזכה את התלמיד ב-3 נקודות. במקרה זה יש להקיף את הספרה 3 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לשאלה זו. תשובה חלקית תזכה את התלמיד בנקודה אחת. במקרה זה יש להקיף את הספרה 1 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לשאלה זו. אם התלמיד לא השיב על השאלה, או שהשיב תשובה שגויה, הוא יקבל 0 נקודות, ובמקרה זה יש להקיף את הספרה 0 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לשאלה זו.

Task 6 משימת כתיבה (WP): התלמיד יוערך במשימת הכתיבה על-פי הביצועים שלו בשלושת הממדים הבאים בנפרד: Accuracy, Communicative Ability ו-Length. ביצוע מיטבי של התלמיד בממד Communicative Ability או בממד Accuracy, כפי שמפורט במחון, יזכה את התלמיד ב-9 נקודות. במקרה זה יש להקיף את הספרה 9 בדף ריכוז הציונים, בשורה המתייחסת לממדים אלה בשאלה 25. ניקוד חלקי יזכה את התלמיד בטווח ציונים הנע בין 8 נקודות לנקודה אחת, כפי שמפורט במחון. שימו לב כי חלק מציוני הביניים (1-2, 4-5 ו-7-8) אינם מוגדרים במחון, אך אפשר להשתמש בהם. אם התלמיד לא ביצע את המשימה, או שהביצוע אינו מספק, הוא יקבל 0 נקודות. ביצוע מיטבי בממד Length יזכה את התלמיד ב-2 נקודות. ביצוע חלקי יזכה את התלמיד בנקודה אחת. אם התלמיד כתב מספר מילים קטן מן הנדרש, הוא יקבל 0 נקודות.

- דין שאלה שלא ענו עליה כדין תשובה שגויה. בשני המקרים יקבל התלמיד אפס נקודות. עם זאת, מומלץ שהמורה ינהל רישום של שאלות שהתלמידים לא השיבו עליהן, כדי שיוכל ללמוד מהן על נושאים שהכיתה מתקשה בהם או שלא למדה אותם.

2. הנחיות לחישוב ידני של ציון התלמיד בכל נושא במבחן

לאחר מתן הניקוד עבור כל שאלה או סעיף, יש לחשב את סכום הנקודות בכל נושא:

- הציון בנושא הבנת הנשמע (Access to information from spoken texts - AIST) יהיה סכום הנקודות במשימות 1 ו-2 (Task 1 + Task 2).
- הציון בנושא הבנת הנקרא (Access to information from written texts - AIWT) יהיה סכום הנקודות במשימות 3, 4 ו-5 (Task 3 + Task 4 + Task 5).
- הציון בנושא כתיבה (Written presentation - WP) יהיה הציון במשימה 6 (Task 6). מאחר שהציון של כל תלמיד מבוסס על משימה אחת בלבד, ציון זה עלול, במקרים מסוימים, שלא לייצג נאמנה את רמת שליטתו של התלמיד. לפיכך מומלץ להצליב מידע זה עם הערכות פנימיות אחרות שהועברו בכיתה בנושא זה.
- אפשר לחשב באופן ידני את ציוני התלמידים בנושאים השונים באחוזים (ראו הנחיות בתחתית דף ריכוז הציונים). המיצבית והמנבסון עורכים חישובים אלו באופן אוטומטי.

3. הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן

- הציון הכולל במבחן מחושב על-פי סכום הנקודות שצבר התלמיד במבחן בכל אחד מהנושאים (WP+AIWT+AIST). טווח הציונים של הציון הכולל נע בין 0 ל-100.
- הציון הכולל של תלמידים בעלי לקויות שמיעה שלא נבחנו בחלק א' של המבחן (נושא הבנת הנשמע) יחושב על-פי חלק ב' וחלק ג' של המבחן (Task 3 – Task 6). יש לסכם את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בחלק ב' ובחלק ג', את הסכום יש לחלק ב-80 (מספר הנקודות המרבי בחלקים אלה) ואת התוצאה יש לכפול ב-100.

4. הנחיות לשימוש בדף המיפוי הכיתתי ולחישוב מדדים כיתתיים

- דף המיפוי הכיתתי המופיע בהמשך נועד לאפשר את חישובם של המדדים הכיתתיים ברמת הפריט, ברמת הנושא וברמת הציון הכולל של המבחן. בתום בדיקת המבחנים מומלץ להעתיק את הציונים של כל תלמיד בפריטים המשתייכים לאותו נושא, ואחר כך לחשב את הציון הממוצע של כל התלמידים בכיתה ברמת הפריטים, ברמת הנושאים וברמת המבחן כולו.
- שימו לב כי בדף המיפוי הכיתתי הפריטים מסודרים לפי נושאים. דף המיפוי הכיתתי מוצג בחוברת זו לשם דוגמה והוא גם מצורף במעטפה לשימושכם.
- נתוני קבוצות ההשוואה (נורמות ארציות) **אינם** כוללים עולים חדשים ותלמידים המקבלים תמיכה מתכנית השילוב. לכן, כדי להשוות את הממוצע הכיתתי לנתונים האלה (כאשר הם יתפרסמו), יש לחשב את הממוצע הכיתתי בלי קבוצות התלמידים האלה.
- כמו כן, מומלץ לחשב ממוצע כיתתי הכולל תלמידים בעלי לקויות למידה וממוצע כיתתי שאינו כולל את התלמידים האלה, בעיקר אם תנאי ההיבחנות שלהם שונים בתכלית.

4.ג התאמת חישוב הציונים לצורכי בית-הספר

המיצ"ב הפנימי נועד לשימוש פנים בית-ספרי ולכן הוא יכול להיות מרכיב בחישוב הציון הסופי בתעודה, וזאת לפי החלטת בית-הספר. להלן כמה אפשרויות לחישוב ציוני התלמידים:

א. מתן ציון לפי כלל השאלות במבחן המקורי. ציון זה יאפשר השוואה לציוני קבוצות השוואה שיפורסמו על-ידי ראמ"ה.

ב. מתן ציון נפרד על-פי ההישגים המצופים בבית-ספרך בכיתה ז' וציון נפרד על-פי ההישגים המצופים בכיתה ח'.

הערות:

* בעבור תלמידים בעלי לקות שמיעה יש לחשב את הציון ללא המשימות בהבנת הנשמע. (ראו תת-פרק ג.2 שלעיל – הנחיות לחישוב ידני של הציון הכולל במבחן).

** אם המבחן לא הועבר לתלמידים במתכונת מלאה, יש לערוך שינויים במספר הנקודות המוקצות לכל שאלה ושאלה, וזאת על-פי שיקול דעתו של המורה.

5.ג השוואה לנתוני קבוצות ההשוואה (נורמות ארציות)

ראמ"ה תפרסם את נתוני קבוצות ההשוואה (כלל בתי־הספר, בתי־ספר דוברי עברית ובתי־ספר דוברי ערבית) על סמך התוצאות של בתי־הספר שנבחנו במבחן המיצ"ב החיצוני. בית־הספר יוכל להשוות את הישגיו להישגים של בתי־ספר דומים. הסברים בנוגע להשוואה זו יפורסמו באתר האינטרנט של ראמ"ה בעוד כמה חודשים. זכרו, אם תחליטו לערוך שינויים כלשהם במבחן (במבנהו, באופן העברתו או באופן הערכתו), לא תוכלו להשוות את הישגים שלכם לנתוני קבוצות ההשוואה.

דף ריכוז ציונים לתלמיד

דוגמה למילוי דף ריכוז ציונים לתלמיד (לחישוב ידני) – אנגלית לכיתה ח' – מיצ"ב פנימי התש"ע

יש לסמן את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל שאלה או סעיף בהתאם למפורט במחווך.

שם התלמיד/ה: _____ נלס _____ כיתה: ח3

Access to information from written texts (AIWT)				
ניקוד				
0			(4)	9
0			(4)	10
(0)			4	11
0		(3)		12
0		(3)		13
(0)		3		14
0		(3)		15
0		(3)		16
0	(2)		4	17
0		(3)		18.1
0		(3)		18.2
0		(3)		19
0			(4)	20
(0)		2		21.1
0	(1)	2		21.2
0		(3)		22
0	1	(3)		23
0		(2)		24a
0		(2)		24b
0		(2)		24c
48				בסך הכול

Access to information from spoken texts (AIST)				
ניקוד				
0	(1)			1.1
0	(1)			1.2
(0)	1			1.3
0		(2)		2
0			(3)	3
0		(2)		4
(0)		2		5
0		(2)		6
0		(2)		7
0		(2)	4	8
15				בסך הכול

Written presentation (WP)										
ניקוד										
0	1	2	3	4	5	6	7	(8)	9	25CA
0	1	2	3	4	5	(6)	7	8	9	25AC
0	1	(2)								25LE
16										בסך הכול

$\frac{(16)}{20} \times 100 = 80\%$	$\frac{(48)}{60} \times 100 = 80\%$	$\frac{(15)}{20} \times 100 = 75\%$	ציונים באחוזים
WP	AIWT	AIST	
79 נק' (סכום הנקודות בנושאים: AIST + AIWT + WP)			ציון כולל

הצגו יחד אשמוע ביט-סכמו ולא להעביר אלא זקיק שהוא.

דף ריכוז ציונים לתלמיד

(עותקים של דף זה מצורפים במעטפה)

דף ריכוז ציונים לתלמיד (לחישוב ידני) – אנגלית לכיתה ח' – מיצ"ב פנימי התש"ע

יש לסמן את מספר הנקודות שקיבל התלמיד בכל שאלה או סעיף בהתאם למפורט במחווך.

שם התלמיד/ה: _____ כיתה: _____

Access to information from written texts (AIWT)					
ניקוד					
0			4	9	Task 3
0			4	10	
0			4	11	
0		3		12	
0		3		13	
0		3		14	Task 4
0		3		15	
0		3		16	
0	2		4	17	
0		3		18.1	
0		3		18.2	
0		3		19	
0			4	20	Task 5
0	2			21.1	
0	1	2		21.2	
0		3		22	
0	1		3	23	
0		2		24a	
0		2		24b	
0		2		24c	
בסך הכול					

Access to information from spoken texts (AIST)						
ניקוד						
0	1				1.1	Task 1
0	1				1.2	
0	1				1.3	
0		2			2	
0			3		3	Task 2
0		2			4	
0		2			5	
0		2			6	
0		2			7	
0		2		4	8	
בסך הכול						

Written presentation (WP)											
ניקוד											
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	25CA	Task 6
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	25AC	
0	1	2								25LE	
בסך הכול											

$\frac{(\quad)}{20} \times 100 = \text{___} \%$	$\frac{(\quad)}{60} \times 100 = \text{___} \%$	$\frac{(\quad)}{20} \times 100 = \text{___} \%$	ציונים באחוזים
WP	AIWT	AIST	
____ נק' (סכום הנקודות בנושאים: AIST+AIWT+WP)			ציון כולל

הצג נודע אשיוש ביו-ספרי ווא אהדברה אכא זויק שהזא.

15:49,30/05

365